

Nr 55

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till inlösen av aktier i Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag för budgetåret 1959/60, m. m.; given Stockholms slott den 30 januari 1959.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 30 januari 1959.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om anslag till inlösen av aktier i Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag (LKAB) för budgetåret 1959/60, m. m. samt anför därvid följande.

I årets statsverksproposition (bil. 28, p. 2) har Kungl. Maj:t på min hemställdan föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till inlösen av aktier i LKAB för budgetåret 1959/60 beräkna ett belopp av 161 751 600 kronor.

Jag anholder nu att få taga upp ifrågavarande spörsmål till fortsatt behandling.

Den 22 september 1955 har Kungl. Maj:t i enlighet med riksdagens beslut (rskr. 332/1955) gjort tillsägelse om inlösen av de Trafikaktiebolaget Gräng-

esberg—Oxelösund (TGO) tillhöriga stamaktierna i LKAB per den 30 september 1957 enligt bestämmelserna i då gällande malmavtal. Kungl. Maj:t har därvid förklarat, att lösesumman, däri inräknat TGO tillkommande fondandelar, skall i enlighet med det andra av de i § 25 mom. 4 i 1927 års malmavtal upptagna alternativen erläggas med en femtedel å inlösningsdagen samt en femtedel jämte upplupna räntor den 30 september ett vart av de fyra därefter närmast följande åren. Oguldna delar av lösesumman skall enligt detta alternativ från inlösningsdagen förräntas efter fyra procent om året till och med den 30 september nästföljande år samt därefter med sex procent om året.

Den 28 juni 1956 har i enlighet med riksdagens beslut (rskr. 320/1956) mellan staten och TGO träffats överenskommelse om fortsatt samarbete mellan staten och TGO i LKAB. Jämlikt denna överenskommelse skall vad staten har att erlægga till TGO som lösesumma för dess stamaktier i LKAB minskas med 100 miljoner kronor, med vilket belopp TGO således kvarstår i LKAB. Återstoden av lösesumma och fondandelar skall erläggas med en femtedel den 30 september 1957 samt en femtedel jämte upplupna räntor den 30 september ett vart av de fyra närmast följande åren.

Den 13 april 1956 har Kungl. Maj:t uppdragit åt särskilda sakkunniga att bevaka statens intressen i det förfarande som föranledes av inlösen av aktierna.

I avvaktan på slutlig beräkning av lösenbeloppets storlek har riksdagen (rskr. 296/1957 och 216/1958) godkänt överenskommelser med TGO om erläggande av avräkningsbelopp och samtidigt till inlösen av aktier i LKAB för budgetåren 1957/58 och 1958/59 anvisat investeringsanslag om tillhoppa 330 miljoner kronor.

Med skrivelse den 18 december 1958 har förenämnda sakkunniga överlämnat förslag till avtal mellan svenska staten och TGO rörande slutlig reglering av den ersättning som staten har att utgiva till TGO i anledning av statens inlösen av de bolaget före den 1 oktober 1957 tillhöriga stamaktierna i LKAB. Enligt detta avtalsförslag skulle lösesumman utgöra 650 000 000 kronor och ersättningen för TGO:s fondandelar 269 586 000 kronor. Sammanlagt skulle sålunda ersättningen uppgå till 919 586 000 kronor. Sedermera har vid förnyade överläggningar mellan de sakkunniga och representanter för TGO bestämts, att ersättningen för fondandelar skall minskas med ett belopp om 19 470 000 kronor och sålunda utgöra 250 116 000 kronor. Den sammanlagda ersättningen uppgår därefter till 900 116 000 kronor, varifrån dock skall avräknas det belopp om 100 000 000 kronor, varmed TGO kvarstår i LKAB. Resterande belopp skall erläggas under fem år med en femtedel varje år. Sedan tidigare erlagda avräkningsbelopp frånräknats, utgör det kvarstående beloppet 470 116 000 kronor, vilket jämte räntor skall betalas under tre år.

Med anledning av denna överenskommelse har delegationen med skrivelse den 19 januari 1959 överlämnat ett nytt avtalsförslag samt förordat, att det-

samma godkännes för statens del. Enligt förslaget skall staten den 30 september 1959 erlägga 150 069 600 kronor i kapital, vartill kommer ett räntebelopp på 27 211 600 kronor. Vidare åligger det staten att erlägga, dels den 30 september 1960 ett belopp av 160 023 200 kronor i kapital jämte 19 202 784 kronor i ränta, dels den 30 september 1961 ytterligare 160 023 200 kronor i kapital jämte 9 601 392 kronor i ränta.

Kungl. Maj:t har tidigare denna dag godkänt detta förslag till avtal mellan staten och TGO samt bemyndigat chefen för finansdepartementet att å statens vägnar träffa överenskommelse med TGO i enlighet med avtalsförslaget.

Departementschefen

I enlighet med riksdagens beslut (rskr. 320/1956) har den 28 juni 1956 mellan staten och TGO träffats överenskommelse om att den lösesumma och ersättning för fondandelar som staten har att erlägga med anledning av den beslutade inlösen av TGO:s stamaktier i LKAB skall betalas med en femtedel under fem på varandra följande år. I avvaktan på slutlig beräkning av lösenbeloppets storlek har staten enligt särskilda avtal vid de båda första betalningstillfällena erlagt avräkningsbelopp om sammanlagt 330 miljoner kronor. Den tredje femtedelen av lösesumma och fondandelar skall erläggas den 30 september 1959. Sedan enighet numera uppnåtts om storleken av den ersättning som staten — med tillämpning av bl. a. bestämmelserna i 1927 och 1932 års malmavtal ävensom förenämnda riksdagsbeslut — har att erlägga till TGO (800 116 000 kronor), har Kungl. Maj:t godtagit de sakkunnigas den 19 januari 1959 överlämnade förslag till avtal samt bemyndigat mig att å statens vägnar träffa överenskommelse med TGO i enlighet med förslaget. Med utgångspunkt från den nu framräknade ersättningssumman skulle staten vara skyldig att vid varje betalningstillfälle erlägga ett belopp av 160 023 200 kronor. Då emellertid staten vid den betalning som skall äga rum den 30 september 1959 äger att tillgodoräkna sig vad som vid tidigare tillfällen erlagts utöver detta belopp, erfordras för nästkommande budgetår för ändamålet (160 023 200 — 9 953 600) 150 069 600 kronor, vilket belopp bör anvisas under ett särskilt investeringsanslag.

Såsom jag förutsatt i den i statsverkspropositionen redovisade inkomstberäkningen för budgetåret 1959/60 (bil. 1, s. 45), torde den ränta som staten har att erlägga den 30 september 1959, i enlighet med vad som hittills tillämpats, böra bestridas från inkomsterna på fonden för statens aktier.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Inlösen av aktier i Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag* å kapitalbudgeten, fonden för statens aktier, för budgetåret 1959/60 anvisa ett investeringsanslag av 150 069 600 kronor.

Kungl. Maj:ts proposition nr 55 år 1959

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla och förordnar att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:
Alice Magnusson